

Norrtälje kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter prioriterad tillsyn i Drottningdals skola
belägen i Norrtälje kommun

Tillsyn i Drottningdals skola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Norrtälje kommun under vintern 2015. Drottningdals skola besöktes av Skolinspektionen den 3-4 februari 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Av Skolverkets nationella statistik (SIRIS) för de nationella ämnesproven i matematik läsåret 2013/14 framgår att resultaten i de olika delproven varierade. I jämförelse med riket var skolans resultat högre i fem av sju delprov.

Även i de nationella ämnesproven för svenska varierade resultaten. Skolan hade lägre resultat jämfört med riket i fem av åtta delprov.

Av skolans egen redovisning för läsåret 2013/14 framgår att 100 procent av eleverna uppnådde kunskapskraven i ämnena matematik samt i de samhälls- och naturorienterande ämnena. I ämnet svenska uppnådde 84 procent av eleverna kunskapskraven.

Årskurs 6

Av Skolverkets nationella statistik för läsåret 2013/14 framgår att nästintill alla elever i årskurs 6 uppnådde minst betyget E i alla ämnen som redovisats.

Den genomsnittliga betygspoängen läsåret 2013/14 var högst i ämnena matematik (15,5 jämfört med rikets 14,0), slöjd (15,0 jämfört med rikets 13,4) och svenska (14,6 jämfört med rikets 13,5). Som lägst var den genomsnittliga betygspoängen i engelska (12,3 jämfört med rikets 13,8), hem- och konsumentkunskap (10,7 jämfört med rikets 13,4) och musik (12,7 jämfört med rikets 13,7). I sex av de totalt tio betygssatta ämnena var den genomsnittliga betygspoängen för skolans elever högre än genomsnittet i riket.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2015-07-02
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2015-07-02

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats. Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Tillsynen visar att Drottningdals skola inte bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med bestämmelserna. I intervju med lärare, elevhälsa och rektor uppges att det inte har skett någon uppföljning av elevernas kunskapsresultat på grupp eller skolnivå inför läsåret 2014/15. Inte heller har det förekommit någon analys för att utarbeta åtgärder som ska syfta till att höja elevernas resultat. I det här arbetet behöver skolan bland annat utvärdera hur skolans arbete med särskilt stöd påverkar elevernas måluppfyllelse. Att genomföra en sådan utvärdering skulle kunna leda till att skolan kan identifiera utvecklingsområden som i sin tur kan leda till att elevernas resultat förbättras.

Skolinspektionen kan även se att eleverna i de yngre åldrarna inte ges tillgång till studie- och yrkesvägledning vilket bekräftas i intervjuer med lärare, elever och rektorn.

Beslut

2015-04-02

4 (14)

Dnr 43 - 2014:8245

Slutligen visar Skolinspektionens tillsyn att Drottningdals skola är en trygg miljö för eleverna med en engagerad lärargrupp som arbetar för att ge eleverna en varierad och utmanande undervisning.

Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Norrtälje kommun att senast den 2 juli 2015 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom t.ex. erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Norrtälje kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet (2 kap. 29 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar).

Åtgärd

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärd behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Se till att alla eleverna i grundskolan ges tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av yrkesvägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses.

Motivering till bedömning av brist

I skollagen anges att elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Av läroplanen framgår också att alla som arbetar i skolan ska bidra till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av kön eller av social eller kulturell bakgrund. Läraren ska bidra med underlag för varje elevs val av fortsatt utbildning, och studie- och yrkesvägledaren, eller den personal som fullgör motsvarande uppgifter, ska informera och vägleda eleverna inför den fortsatta utbildningen och yrkesinriktningen och vara till stöd för den övriga personalens studie- och yrkesorienterande insatser.

Tillsynen visar att samtliga elever inte har tillgång till personal med kompetens att vägleda eleverna inför framtida utbildning och yrkesval. Av tillsynen framkommer att det vid skolan inte finns någon studie- och yrkesvägledare. Rektorn uppger att det är upp till lärarna att arbeta med de frågorna utifrån uppdraget att prata om närsamhället. Lärarna uppger i intervju att eleverna i årskurs 5-6 ges tillgång till studie- och yrkesvägledning i form av bland annat Prao (Praktisk arbetslivsorientering) en gång per läsår. I intervjuer med, lärare och elever framgår det vidare att eleverna i årskurs 1-4 inte ges tillgång till studie- och yrkesvägledning. Rektorn och lärarna kan heller inte redogöra för någon medveten strategi för hur skolans samtliga elever ska erhålla studie- och yrkesvägledning.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten i Drottningdals skola inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreläggs Norrtälje kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också

att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brister

Skolinspektionen konstaterar att Norrtälje kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektor om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristerna. Bristerna kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn behöver följa upp skolenhetens resultat.
- Rektorn behöver se till att analysera det som framkommer i uppföljningen och besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder. Det arbetet ska dokumenteras.

Motivering till bedömning av brister

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Systematiskt och kontinuerligt innebär att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) bör rektorn se till att dokumentationen av kvalitetsar-

betet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser, skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

Utredningen visar att det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete.

Uppföljning

I intervju med lärare framkommer det att lärarna diskuterar elevernas resultat på individnivå då de känner en oro för en elevs måluppfyllelse. I intervju med elevhälsan och en lärargrupp uppges att det inte har förekommit diskussioner om elevernas resultat på grupp- eller skolnivå. I den andra lärarintervjun berättar lärarna att skolan en gång per år följer upp resultaten på de nationella ämnesproven och utvärderar sina valda utvecklingsområden. Före besöket har Skolinspektionen tagit del av dokumentet "Lokal arbetsplan för läsåret 2014-2015" där skolan beskriver sitt systematiska kvalitetsarbete. Skolinspektionen kan av nämnda dokument inte se någon uppföljning av elevernas kunskapsresultat på grupp- eller skolnivå. Det framgår heller inte någon uppföljning av elevernas resultat på de nationella ämnesproven. I intervju med rektorn bekräftas att det inte finns någon uppföljning av resultaten från föregående läsår.

Analys

Skolinspektionen konstaterar att bristen på uppföljning gör att skolan inte fullt ut kan genomföra nästa steg i det systematiska kvalitetsarbetet, analys av resultaten. I intervjuer med lärarna och rektor bekräftas att det inte har genomförts någon analys eller diskussion på övergripande nivå kring kunskapsresultat. Skolinspektionen kan av skolans systematiska kvalitetsarbete heller inte utläsa någon analys kring resultat eller åtgärder kopplade till att höja elevernas kunskapsresultat. Vid en granskning av åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av framgår det inte med tydlighet hur eller på vilket sätt skolan har utvärderat de vidtagna åtgärderna för att säkerställa att elever ges det särskilda stöd de behöver. I skolans systematiska kvalitetsarbete saknas det dessutom en utvärdering av hur skolans arbete med särskilt stöd påverkar elevernas måluppfyllelse. Skolinspektionen kan inte heller utläsa att skolan utvärderat andra områden, såsom exempelvis trygghet och studiero eller lärarnas undervisning, och hur dessa områden påverkar elevernas möjligheter att uppnå målen. Då analyser av sådant slag saknas innebär det att rektorn inte kan besluta om utvecklingsåtgärder syftande till att höja elevernas måluppfyllelse.

Sammantaget visar Skolinspektionens utredning att det finns brister i Drottningdals skolas kvalitetsarbete både avseende uppföljning och analys av kunskapsresultaten. Arbetet är heller inte tillräckligt dokumenterat.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten i Drottningdals skola inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreläggs Norrtälje kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att t.ex. genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål/syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärstilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bl.a. en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma t.ex. i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och/eller dess vårdnadshavare. Lärare

och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de t.ex. inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum, etc. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Beslut

2015-04-02

11 (14)

Dnr 43 - 2014:8245

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa arbetsområden.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Hedén
Beslutsfattare

Leif Eriksson
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Drottningdals skola

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmannens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Beslut

2015-04-02
13 (14)

Dnr 43 - 2014:8245

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Drottningdals skola

Drottningdals skola är belägen i Drottningdal i Norrtälje kommun. Verksamheten omfattar förskoleklass, fritidshem och grundskola årskurs 1 -6. Vid tidpunkten för tillsynen går 20 elever i förskoleklassen och 90 elever i årskurserna 1-6. Skolan leds av en rektor. Rektorn påbörjade sitt uppdrag i slutet av augusti 2014.